

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

13. Hafta

- Lozan Barış Görüşmeleri öncesinde yaşanan temsil krizi
- Saltanatın kaldırılması (1 Kasım 1922)
- Padişah Vahdettin'in ülkeyi terk etmesi ve Abdülmecit Efendi'nin Halife seçilmesi
- Tek siyasi otorite TBMM'nin Lozan'a hazırlık aşaması

Sultan Vahdettin

Abdülmecid Efendi

İsmet Paşa'nın Dışışleri Bakanı olması ve Lozan Heyetinin Başına getirilmesi

İsmet Paşa

Lozan Heyeti 1923

- ✓ **Lozan Konferansına katılan ülkeler; İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan ve Türkiye.**
- ✓ **Sovyet Rusya, Gürcistan, Romanya, Bulgaristan kendilerini ilgilendiren toplantılara davet edildiler.**
- ✓ **ABD toplantılara gözlemci devlet sıfatıyla katıldı.**

- ✓ Konferansın çıkmaza girmesi ve görüşmelerin kesilmesi
- ✓ Türk Heyetinin Ankara'ya dönmesi
- ✓ İzmir İktisat Kongresinin yapılması (17 Şubat - 4 Mart 1923)

TÜRKİYE'NİN SINIRLARI

- ✓ Sınırlar konusunda Misak-ı Milli'nin dışına çıkılmıştır.
- ✓ Batı Trakya Bölgesi Yunanistan'a kalmıştır.
- ✓ Yunanistan, Karaağaç ve çevresini Türkiye'ye savaş tazminatı olarak vermiştir.
- ✓ İmroz, Bozcaada ve Tavşan adaları Türkiye'ye bırakılmıştır.
- ✓ Ege'deki tüm diğer adalar Yunanistan ve İtalya'ya bırakılmıştır.

- ✓ **Güney sınırı 1921 yılında imzalanan Ankara Antlaşmasında belirlendiği gibi kabul edilmiştir.**
- ✓ **Lozan görüşmelerinden sonra, 1926 yılında Türkiye-Irak sınırı çizildi. Musul Irak'a bırakıldı.**
- ✓ **1939 yılında Hatay Türkiye'ye katılınca Türkiye'nin son sınırı da çizilmiş oldu.**

DEVLET BORÇLARI

- ✓ **Osmanlı Devleti'nden kalan borçlar üzerinde yeni kurulan devletler arasında paylaştırıldı.**
- ✓ **Türkiye'nin payına düşen borç 1954 yılına kadar her yıl taksit taksit ödendi.**
- ✓ **Duyun-ı Umumiye İdaresi kaldırıldı.**
- ✓ **Gümrük tarifeleri 1916 yılı seviyesinde donduruldu.**
- ✓ **Türkiye 1929 yılında kendi gümrük politikasını belirlemede serbest olacaktı.**

Düyun-u Umumiye Binası

KAPİTÜLASYONLAR

- ✓ **Lozan'da bütün kapitülasyonlar kaldırıldı.**
- ✓ **Türkiye'de bulunan özel ve tüzel kişilerin Türk yasalarına uyma zorunlulukları getirildi.**

BOĞAZLAR

- ✓ Türkiye Devleti'nin egemenlik haklarıyla çelişen kararlar verilmiştir.
- ✓ Boğazların iki tarafı da askersizleştirilecek, silahsızlandırılacak.
- ✓ “Uluslararası Boğazlar Komisyonu” kurulacak ve bu komisyon Boğazlar üzerinde kurallar koyacak ve uygulamaları denetleyecekti.
- ✓ 1936 “Montreaux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi” ile Türk devleti Boğazlar üzerinde tam egemenlik hakkına kavuştu ve Uluslararası Boğazlar Komisyonu kaldırıldı.

AZINLIKLAR-MÜBADELE

- ✓ Türkiye’de bulunan bütün azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilmiştir.
- ✓ Anadolu’da yaşayan tüm Rumların Yunanistan’a, Yunanistan’da yaşayan bütün Türklerin de Türkiye’ye zorunlu olarak göç etmesi “Mübadele Sözleşmesi” imzalanarak karara bağlandı.
- ✓ 500 bin Müslüman Türkiye’ye, 1.5 milyon Rum Yunanistan’a zorunlu olarak göç ettirilmiştir.

Konu ile ilgili «Dedemin İnsanları» adlı filmi izleyebilirsiniz.

AZINLIKLAR-MÜBADELE

- ✓ İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler mübadelenin dışında tutulmuşlardır.
- ✓ Fener Rum Patrikhanesi İstanbul'da kalmıştır.
- ✓ 1930 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında Batı Trakya'da yaşayan Türkler ile İstanbul'da yaşayan Rumların “etabli” yani “yerleşik” oldukları kabul edilmiştir.

- ✓ **Irak sınırı (1926)**
- ✓ **Suriye sınırı (1939)**
- ✓ **Boğazlar Komisyonunun kaldırılması (1936)**
- ✓ **Azınlıklar Sorunu (1930)**

- ✓ **Lozan Antlaşması Metninin imzalanması (24 Temmuz 1923)**
- ✓ **Önceki Antlaşmaların geçersizliği**
- ✓ **Lozan Antlaşmasının TBMM tarafından onaylanması ve yürürlüğe girmesi (21 Ağustos 1923)**

Lozan Barış Antlaşmasının Anlamı

- Lozan Antlaşması bugün hala geçerliliğini koruyan, yani yürürlükte olan, kalıcı ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sınırlarını belirleyen, düzenini sağlayan kurucu antlaşmadır.
- Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti artık tamamen tasfiye edilmiştir ve yeni Türkiye Cumhuriyeti devletinin temelleri atılmıştır.
- Lozan Antlaşmasının bütün maddeleri açıktır ve yayınlanmıştır. Orijinal metni Fransızcadır ve pek çok dile çevrilmiş Lozan metni kamuoyuna açıktır. Gizli maddeleri olduğu, 100 yıllık olduğu ve 2023 yılında yürürlükten kalkacağı bir şehir efsanesidir. Lozan Antlaşması'nda 2023 yılında bu antlaşmanın hükümleri sona erecek diye bir madde antlaşma metninde yoktur.